

ST-PIETERSNIEUWSTRAAT, GENT
TELEFOON: 15740 — (4 lijnen)

Abonnementen-prijzen:

	Binnenland	Buitenland
1 jaar	104,00 fr.	165,00 fr.
6 maanden	53,00 fr.	83,00 fr.
3 maanden	27,00 fr.	42,00 fr.

VOOR FRANKRIJK EN HET GROOT-HERTOGDOM LUXEMBURG: SPECIALE TARIEVEN
POSTCHECKREKENING — HET LICHT — 56733

VOORUIT

Orgaan der Belgische Werkliedenpartij

Door degenen
toe te juichen, die in Spanje
hun eed verbraken, zaaien
onze katholieken in eigen
rangen de kiemen
van 't verraad.

REX! HOU ZEE!

Men zal ons voorloepig nog wel toe-
laten te lachen, in afwachting dat
Staf Rex ons verplicht een volk te
dragen en ons erin te houden.
Wij kunnen ons immers niet houden
van lachen, wanneer wij rondom ons
lijken en bekende rexiëten ontmoeten.
Neen, maar, die mannen, die nidi-
ge rentes die ons gisteren voor ak-
trist, en «lamboches», en Vlaamsche
boeren uitscholden, die naar Rex wa-
gen om hun verloren frankien-
ren gegaan te herstellen, die zelfde
heerjes zullen ons nu les in Vlaamsch-
geindheid komen geven? Zij zullen
ons mogen leeren wat er te doen is om
aan Vlaanderen zijn eigen kultuur, er-
rug te schenken? Het is al te pols-
rijk!

Zoo ver zijn we waarschijnlijk nog niet
gekomen. En het is nog niet de pri-
mar Paul de Mont, die wij zoo eeri-
kijk als ons ervan zal overtuigen dat
het Rex-V.N.V. nu eens
Vlaamsche herleving tot en onge-
hoorden bloei zal brengen. Als wij met
den bibber zitten, zoals «De Schelde»
in haar oud-ijzeren proza schrijft, dan
zou het wel met den bibber van 't la-
chen kunnen zijn...

**Eerst de Brabançonne,
en dan de
Vlaamsche Leeuw!**

Geen Vlaaming, hij weet katholiek of
liberaal, heeft ooit beweerd, dat Vlaan-
deren reeds zijn volle recht had gekre-
gen van den Belgischen Staat.

Maar wat hebben de Vlaamsch-Na-
tionalisten ons uitgescholden, toen wij
durften aannemen, dat een volledig
rechtszeker mogelijk was zonder een
revolutie! Wij waren Belgicisten! Wij
waren geen flaminganten!
En nu ineens is België hun heilig
vaderland. Zouden de Vlaamsch-Na-
tionalistische bladen het artikel van Rex
over het akkoord met V.N.V. onder de
oogen van hun lezers durven brengen?
Ziehier eenige staaltjes van dat ro-
mantische en vage proza, waarin geen
aanduidingen worden gegeven over het
akkoord, maar waarin Rex nu reeds
de Vlaamsche nationalisten in de
stormtroepen van Degrelle inlijft:

«De rexiëstische ziel, de rexië-
stische tucht, de eindeloze goede wil
van Rex zijn noodig geweest om zoo
bliksemsnel ten dezen uitslag te
komen waarvan men het belang
niet kan onderschatten.
Alle ware PATRIOTTEN zullen
jubelen van vreugde wanneer zij
vermennen, dat van heden af het
GEMEENSCHAPPELIJK VADER-
LAND is gered.

«Voortaan zal de BELGISCHE
STAAT geen internationale fictie
meer zijn, maar een sterk levende
en volksche werkelijkheid, waar-
binnen gemeenschappelijke gren-
zen, Vlaamingen en Wallen en zul-
verder toekomst zullen kunnen op-
bouwen in fierheid, veroveringen
en grootheden.

(Zie vervolg blz. 2)

DE REGEERING WAARSCHUWT tegen de loensche manoeuvres van Sap en Rex

Men zal in het verslag van den
ministerraad lezen, dat de regeering
alle geruchten over onenigheid in
haar schoot logenstrafte.
Alle middelen zijn deze heeren wel-
kom. Wij hebben Degrelle aan 't werk
gezien. De even gevaarlijke, even
slopende aktie van Sap, die achter
de schermen en onder den grond een
door wrok ingegeven bedrijvigheid ont-
wikkelde, is voor niemand een geheim.
Om de geesten murw te maken,
moet paniek gezaaid worden, moet
onrust aangekweekt worden, moet het
vertrouwen dat de overgrote meerder-
heid van het volk in de regeering stelt,
geschokt worden. Laster en verdacht-
makingen worden met ketels uitge-
goeten, venijn wordt dag aan dag uit-
gesproken: er blijft altijd iets van over!

Zoo werd ook op loensche wijze het
gerucht verspreid, dat onenigheid
heerschte in den schoot der regeering;
er werd zelfs behendig te verstaan ge-
geven, dat Degrelle misschien wel in
de regeering zou opgenomen worden.
En men moest daartoe dan maar
verstaan, dat Degrelle geen leugenaar
is, wanneer hij elken dag aankondigt
dat hij binnen drie maanden, of bin-
nen twee weken, over België zal
heerschen.

Met zulke ophefmakende berichten
tracht men de openbare opinie te ont-
zenuwen. «De Standaard» kondigt de
geruchten met onverschillen leedvermaak
aan. «De Libre Belgique» speelt een
pooze mee in dat koncert. Het ont-
weest «Meus van den Dag» volgt. En
Rex heeft (met welk geld weer!) een

blijft bestaan. En de hooge financie
is bereid te steunen omdat zij niet
geen goed oog een volksche demokra-
tie ziet gedijen.
Bij nader toeschouwen erkent men
den gang van den laster. Maar in-
tusschen doet het gerucht de ronde
onder de goedgelovige massa, en de
onrust herneemt. Het is het klassieke
manoeuvre. Sap heeft het meer dan
eens bispoeft sedert hij uit de rege-
ring werd gezet. Degrelle heeft geheel
het programma van Hitler voor hij aan
het bewind was overgenomen.

Het is niet alleen billijk en goed,
dat de regeering tegen zulke ploerige
kampagne opkomt, het is noodzake-
lijk. Het is noodzakelijk, niet zoozeer
voor de regeeringskabinets, maar voor
het arbeidende volk, dat den
zwaartsten last zou dragen en het
meeste zou gemarteld worden, indien
men het ooit zoo ver liet komen, dat
een Degrelle tot geweld kan grijpen.

De regeering werkt. Zij heeft ten
volle het recht op de dankbaarheid
van het land te rekenen. Maar zij
moet ook naar buiten optreden. Zij
moet de verdienste van haar prachtig
werk opschrijven. Zij is gerechtigd het
te doen, gezien de bekomen uitslagen.
Zij is verplicht het te doen om de
geesten voor te lichten en het land
het schouwspel de ellende van bloe-
dige gebeurtenissen te besparen, waar-
op schamtelooze avonturiers met de
gemeente middelen aansturen.

eigen persagentschap-voor-valsche-be-
richten opgericht!
Bij nader toeschouwen erkent men
den gang van den laster. Maar in-
tusschen doet het gerucht de ronde
onder de goedgelovige massa, en de
onrust herneemt. Het is het klassieke
manoeuvre. Sap heeft het meer dan
eens bispoeft sedert hij uit de rege-
ring werd gezet. Degrelle heeft geheel
het programma van Hitler voor hij aan
het bewind was overgenomen.

Het is niet alleen billijk en goed,
dat de regeering tegen zulke ploerige
kampagne opkomt, het is noodzake-
lijk. Het is noodzakelijk, niet zoozeer
voor de regeeringskabinets, maar voor
het arbeidende volk, dat den
zwaartsten last zou dragen en het
meeste zou gemarteld worden, indien
men het ooit zoo ver liet komen, dat
een Degrelle tot geweld kan grijpen.

De regeering werkt. Zij heeft ten
volle het recht op de dankbaarheid
van het land te rekenen. Maar zij
moet ook naar buiten optreden. Zij
moet de verdienste van haar prachtig
werk opschrijven. Zij is gerechtigd het
te doen, gezien de bekomen uitslagen.
Zij is verplicht het te doen om de
geesten voor te lichten en het land
het schouwspel de ellende van bloe-
dige gebeurtenissen te besparen, waar-
op schamtelooze avonturiers met de
gemeente middelen aansturen.

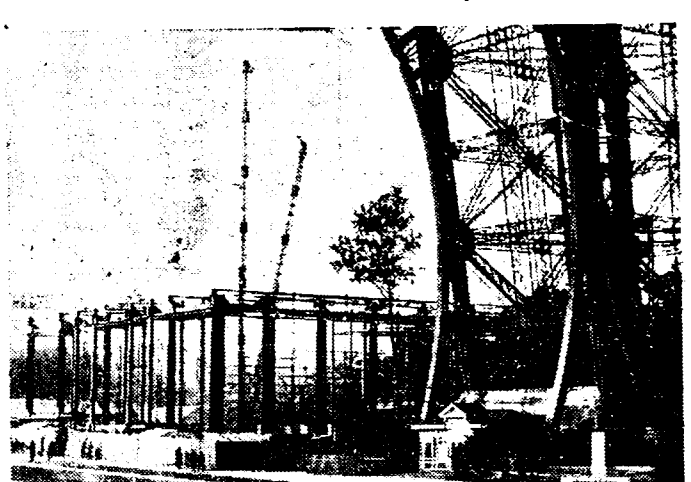
Men leze het verslag over den
ministerraad op bl. 2.

VREESLIJK WERKONGELUK TE GEMBLOUX Een doode Twee gekwetsten

En doodelijk werkonval heeft zich
Zaterdag rond den middag voorge-
daan in de suikervabriek Grand Font
te Gembloux. Een ingenieur was er
sedert enkele dagen bezig met het ver-
zicht van den machines, waarbij hij
geholpen werd door een ploeg arbei-
ders. Op een gegeven oogenblik is het
slot van een der ketels gesprongen. De
21jarige Ernest Monnin, wonende te
Nalinnes, werd op slag gedood. Twee
van zijn werkmakkers zijn ernstig ge-
wond geworden en werden naar het
hospitaal overgebracht.
Het parket van Namen heeft een
onderzoek ingesteld.

Stoutmoedige ontvluchting uit de gevangenis van Lyon

Drie gevaarlijke bandieten zijn erin
geslaagd 's nachts uit de gevangenis
van St. Paul nabij Lyon, waar zij op-
gesloten zaten, te ontvluchten.
Het zijn de genaamde Marcel Blan-
chard, Edmond Denoyer en Gabriel
Boyer, drie specialisten in auto-dief-
stallen.
De drie veroordeelden, die een oel
op het gelijkvloers betrokken, zaag-
den de ijzeren staven door met be-
hulp van een zaagje hun overgemaakt
door een medeplichtige. Zij slopen ver-
volgens door de ronde-gang en zich
bedienend van beddelakens wisten zij
over den eersten ringmuur van 2.50 m.
hoogte te klauteren. Dat was echter
slechts een begin. Op dezelfde manier
geraakten zij vervolgens over twee mu-
ren van 6 m. hoogte, die hun nog den
weg naar de vrijheid versperden.
Tenslotte daalden zij langs hun bed-
delakens in een aanpalende straat
neer.
Hun laatste akrobatische toer werd
echter omgekeerd door een bediende
van het P. L. M. station. Onmiddellijk
werd het alarm gegeven doch toen de
politie en de bezetters opdaagden wa-
ren de boeven reeds spoorloos verdwe-
nen.

HET BELGISCH PAVILJOEN TE PARIJS 1937
Het Belgisch paviljoen waarmee ons land aan de tentoonstelling
Parijs 1937 deelnemen zal, is reeds aan 't groeien aan den voet
van den Eiffeltoren.

De vreeselijke natuurelementen eischen weer vele slachtoffers

LUZON GETEISTERD
Een typhoon, die het Noordelijk
deel van de Philippijnen getroffen
heeft, heeft het eiland Luzon van de
buitenwereld afgesneden.
Er valt op het oogenblik geen ver-
binding met het eiland te krijgen en
het is derhalve niet mogelijk om na-
dere bijzonderheden te vernemen.
Men gelooft, dat verscheidene dorpen
verwoest zijn en houdt rekening met
een aanzienlijke doodelcijfer.
Tal van visschersboten en andere
kleinere vaartuigen worden vermist.
**HONDERD MENSEN
VERDRONKEN IN
BRAZILIE**
Meer dan honderd personen zijn ver-
dronken tijdens overstromingen, die
veroorzaakt zijn door den was van de
Gualaba-rivier.
**STRENGE WINTER IN
FRANKRIJK**
In de Vogesen en ook in sommige
streken van Zuid-Frankrijk heerscht

een hevige koude, welke hier en daar
met een zwaren regenval gepaard gaat.
Alleen te Lyon zijn vier personen door
de koude bevangen en gestorven. Ook
uit andere plaatsen komen dergelijke
berichten, zoodat de hevige koude in
Frankrijk negen slachtoffers heeft ge-
eischt.
SNEEUW IN BEIEREN
In de Beiersche Alpen heeft reeds
de winter zijn intrede gedaan met een
voor dezen tijd van het jaar onge-
woon hevigen sneeuwstorm. Vier en
twintig uren lang viel de sneeuw in
dikke vloeken over geheel Beieren en
vele wegen werden onbegaanbaar.
**HET VRIEST
IN NOORD-ITALIE**
Een nieuwe koudegolf heerscht over
Noordelijk Italië.
Te Varese, nabij Milaan, daalde de
thermometer tot 7 gr. onder het vries-
punt. In de Alpenvalleien werden tem-
peraturen tot -10 gr. vastgesteld.
In heel het Alpengebied viel over-
vloedig sneeuw.

OP DE BEGONIENVELDEN
De begonievelden in de omstreken van Gent worden van hun knollen ontdaan. Daarvoor worden vrou-
welijke arbeiders gebezigd wie een schamel dagloon wordt betaald. Op onze katholieke buitens is men
tegen den vrouwenarbeid niet...

(Zie vervolg blz. 5)

HEIL DE DAPPERE VRIJHEIDSKAMPERS
In een dorp bij de Taag-rivier, een der fronten in Spanje, waar
heilig gestreden wordt, begroeten de bewoners de intrede van een
afdeeling pantserswagens der regeeringstroepen.

OP DEN VIJAND VEROVERD
Een groepje militairien, die met hun afdeeling ten Noorden van
Madrid strijden, laat met vreugde een vaandel zien op de rebellen
veroverd.

In de bergen ten noorden van Madrid wordt hevig gevochten

800 personen te La Coruna
door de fascistien gefusilleerd

DE STRIJD IN HET GUADARRAMABERGTE

Na een hardnekkigen weerstand heb-
ben de regeeringstroepen Navarros
ontuimd en zich teruggetrokken op las
Navas, aan den voet van de Zude-
lijke hoogvlakten van de Sierra Gua-
darrama, die bergketen welke zich uit-
strekt ten Noorden van Madrid.
Bloedige gevechten van dien gang
op deze uiterst belangrijke strategische
schansingen van Madrid vormt, en
aanzienlijke troepenversterkingen zijn
onderweg naar de strijtkzone, waar in-
fanterie, kavalerie, artillerie en lichte
macht van de rebellen alles in het werk
stellen om door de linies te breken.
Volgens nog niet bevestigde geruch-
ten zouden Hoyo de Pinares en El
Triunfo, in de handen der rebellen
gevalen zijn.
Ten Oosten van Axila werd las Navas
del Marques ingenomen, gelegen op

FASCISTISCHE GRUWELN IN GALICIE

Het socialistisch blad «Claridad»
klaagt gruwelen van de fascistien in
Galicië aan.
Te La Coruna werden 800 personen,
die tot de linkse partijen behoorden
door de fascistien gefusilleerd. Duizen-
den menschen zouden bovendien opge-
sloten zijn in de gevangenis.
«Vrouwen en mannen», verhaalt de
«Claridad», «worden verplicht den fas-
cistischn groet te brengen, de voor-
trekkende troepen en stoeten. Den-
genen die weigeren wordt met geweld
een sterke doos richnosote ingegoten
en hun gezicht wordt bestreken met
teer».

(Zie vervolg blz. 5)

Politieke kapers aan de kust DIETSCHERS EN SUPER-BELGEN IN DEZELFDE SCHUIT GEWETENLOOSHEID OF BOERENBEDROG!

Er is in het zoogenaamde moreele
verbond, dat het V.N.V. en de Rexis-
ten hebben gesloten, maar iets dat ont-
wijfelbaar is: de Rexisten zullen de
Vlaamsche-Nationalisten verslinden om
deze laatste zullen het met de Rexis-
ten. Misschien maakt dat alles bijeen-
genomen ook niet veel verschil uit. Wij
zijn er altijd van overtuigd geweest,
dat beide V.N.V. en Rex, in sociaal
opzicht volkomen hetzelfde willen. Wij
zouden ongelijk hebben dat te verdoe-
zen: de eenen en de anderen willen
een totalitair, korporatien gezags-
staat. En in dezen tijd geeft het so-
ciale streven den doorslag. Wat er
om heen aan overspannen nationalis-
me wordt gegeven, is van weinig kon-
sequentie.
Men heeft het nu wel gezien bij dit
verbond van degenen, die hun mond
vol hebben gehad van «Dietsche be-
ginsels», met degenen, die in den
grond, ook al zijn zij bereid de
Vlaamsche eischen groote toegevin-
ge te doen, en einde hun autoritair
kierlikisme in België te vestigen, hon-
derd procent Belgische patriotten wil-
len zijn, zwerend bij Vorstenhuis en bij
Belgische eenheid.

Voorzeker, daar is een heele lading
dubbelzinnigheid mee gemeeld. Het
schuile van de bondsgenooten voert
twee vlaggen. Men zal den Vlaamschen
liebaart laten wapperen wanneer het
er op aan komt landelijke kiezers te
fanatiseren; in de massameetingen,
waar Rex de stuurlouze dol geworden
a-politieke massa wil hypnotiseren,
waar de mannen van de beurs en die
van de kantoren, de nobiljons en de
industriëlen naar de demagogische
boodschap komen luisteren, zal die
Vlaamsche leeuw in de schaduw ge-
houden worden van wat de rabiate
Vlaamsch-nationale anti-Belgen eens
noemden «den Belgischen bond».

Het programma, indien men het zoo
kan noemen, waarop dat moreel ver-
bond is gesloten werd, is voorloepig maar
een ledige nuls. Zoo men het naar de
letter neemt, Vlaamsch in Vlaanden-
ren, Fransch in Wallonië en in Brus-
sel de tweezinnigheid, dan moet men
vermennen, dat in zoover de Vlaamsche
nationalisten zich daaraan strikt zou-
den houden in hun aktie, en elken aan-
val weglaten op de Belgische eenheid,
waaraan die vage leuzen volstrekt geen
afbreuk hoeven te doen, zij door De-
grellie zijn ingepalmd geworden.

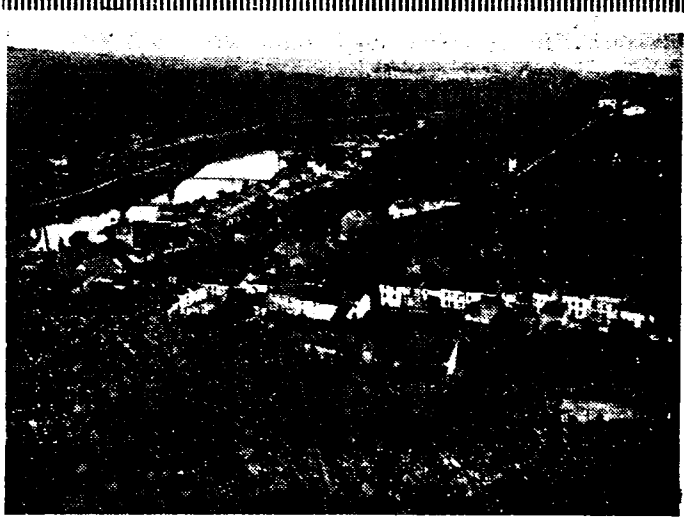
Het meest waarschijnlijke is echter,
dat de eenen en de anderen niet, enke-
principiele dubbelzinnigheid zullen
laten gelden, maar in de praktijk een
massa tegenstrijdigheden zullen dui-
den. Het komt er voor hen maar op
aan voorreeds de macht van de demo-
kratie te breken; wat daarna gebeurt,
met hun Vlaamsche beginselen name-
lijk, weten zij zelf niet. In den grond
weten zij nog niet eens op welke wijze
zij het nationaliteitsvraagstuk zullen
oplossen; want het is toch duidelijk,
dat hetgeen zij daarvoor zeggen, in

hoofdzak niet veel meer is dan een
paar punten die zij overnemen van...
het programma der Belgische Werkli-
denpartij. Wat de Vlaamsche nationa-
listen van het V.N.V. steeds als vol-
strekt ontoereikend afgewezen hebben:
het doorzetten van de kulturele auto-
nomie door de splitsing van het mi-
nisterie van openbaar onderwijs, dat
wordt nu opensn het platform waarop
zij hun politieke aktie in Vlaamsch
opzicht willen ontbloeden. Met federa-
lisme heeft dat zelfs nog niets te ma-
ken. Het is wis en zeker wat hen
betreft, een achteruitkrabbelen ten
einde aan de Belgische macht te ge-
raken en niets anders.
De heer Romsee heeft verklaard,
dat Rex met het federa-
lisme had en dat hij en zijn politieke
vrienden een nieuw België wilden op-
richten op demokratischen grondslag.

(Zie vervolg blz. 2)

IN EEN TON OVER DEN
OCEAAN
Ernest Biegaski heet de man, die
het beproeven gaat in een ton den
Oceaan, van Amerika naar Eng-
land over te steken. We zien hier
den waaghals met zijn zondvloedige
drivende kist een proeftocht aan
't ondernemen in de haven van
Buffalo.

WIJNOOGST IN HET GROOT-HERTOGDOM LUXEMBURG
De wijnoogst in het Groot Hertogdom Luxemburg is aangevaren. Dit
moete kiekje van het stadje Wormeldingen aan de Mozel, laat ons de
golvende heuvels zien waarop de wijndruiven welig groeien.

WAT BROEIT ER IN OOSTENRIJK?

De Heimatschutz ontbonden

Politie, rijksmacht en troepen in kazernen
gekonsigneerd uit vrees voor onlusten

Wat gebeurt er in Oostenrijk?
Zooals men weet heeft de bondsre-
gering op het oogenblik te kampen
met ernstige binnenlandse moeilij-
kheden.
Het kabinet is in allerijf bijeenge-
roepen en heeft den ganschen nacht
vergaderd.
Tegen 7 uur in den ochtend van
Zaterdag heeft de ministerraad eerst
zijn beraadslagingen geëindigd.
De bondsregering blijkt het door-
haar opgevatte plan te hebben door-
gezet, waardoor: zoowel de Heimats-
schutz als de Sturmsharen en ander
dergelijke instellingen van het poli-
tiek tooneel als militaire inrichtingen
zullen verdwijnen; er is namelijk be-
sloten tot de ontbinding van alle pa-
ramilitaire inrichtingen. In verband
hiervan zal de militiewet worden her-
zien.
De ministers, vertegenwoordigers
van de paramilitaire inrichtingen in

de regeering zullen evenwel blijven,
zoodat zij geen wijziging zal onder-
gaan.
Hierbij is er echter uitdrukkelijk te
nadruk op geleed, dat deze ministers,
als leden van het kabinet, door geen
enkele verbintenis gehouden kunnen
zijn dan door hun grondwettelijke
eet.
**OPROER IN DEN SCHOOT
VAN DE HEIMWEHREN?**
Uit Weenen wordt gemeld, dat de
politie, de rijksmacht en de troepen in
de kazernen gekonsigneerd zijn, uit
vrees voor onlusten in den schoot van
de Heimwehren.
Wat de vorming van een nationale
milite betreft van het Vaderlandsch
Front zijn 33 geen bijzonderheden be-
kend. Vooral de invloed van de Hei-
matschutz in de gelederen van deze
milite vraagt een diepgaande studie.

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

100-443887-100

voor een schiedelbreuk. Het werd bij nog dringendheid naar de kliniek van Roeselare overgebracht.

4 | aangehouden en bevindt zich de leider
5 | van de organisatie Helmuth Hort.

Bardwin zal morgen middag zijn run-
tie hervatten. Vermoedelijk zal Woens-
dag de kabinetsraad vergaderen.

Het Geestesleven

I N M E M O R I A M
HERMANN WENDEL

door Nico Rost

Meer dan één ander onder de Duitse schrijvers was Herman Wendel, die deze dagen op drie-en-vigtienvigjarig leeftijd te Parijs overleed, een wereldburger. Wie enigzins op de hoogte is van de Duitse politiek van voor en na den oorlog, kent zijn naam. Te Metz, uit Duitse ouders geboren, was zijn liefde voor Frankrijk en het Franse volk even groot als zijn verlangen naar een vrij Duitsland. Als sociaaldemocratisch lid van den Duitse Rijkspartij bleef hij steeds een politicus uit idealisme met een dichtelijk elan, het volmaakte type van een grensbewoner, Fransch en Duitsch tegelijk in zijn diepste wezen.

HERMANN WENDEL

Hij bezat echter nog een derde vaderland. 'Yougo-Slavie', kende dit land, zoals hij Duitsland en Frankrijk kende en hield er niet minder van. Het russen van de Bave had zijn ooren denzelfden innigen klank als de goiven van de Moesel en van de Rijn, van de Loire en de Seine, en de torens van Zagreb en Belgrado waren hem even vertrouwd als de Notre Dame en de Frankfurter Dom. Met dezelfde ijver en hartstochtelijke overgave, waarmee hij de ontwikkeling en het wezen van het Zuid-Slavische Rijk in honderden artikelen had geschilderd, schilderde hij de levensberichten van de grote historische figuren aan en gene zijde van den Rijn.

Herman Wendel is zijn leven lang dan ook een zanger en historicus van drie landen geweest, in wien de man van de wetenschap en de dichter een harmonisch verband hadden gesloten.

Als hij de Duitse kultuur niets meer geschonken had dan de beste biografie van Heinrich Heine, Frankrijk niets meer dan een voortreffelijke biografie van Danton en het Yougo-Slavische volk alleen het standaardwerk 'Der Kampf der Südslaven um Freiheit und Einheit', zou dit reeds meer geweest zijn dan de meeste schrijvers in hun leven tot stand brachten.

En toch vormen deze drie boeken slechts een gering gedeelte van de talrijke werken en honderden dagblad- en tijdschriftartikelen, die Herman Wendel publiceerde.

Hij was doctor-honoris-causa aan de universiteit van Belgrado, geen uitgedroogde geleerde, doch een strijdsmansnatuur en dus eveneens gedwongen Duitsland te verlaten, toen Hitler aan de macht kwam. Zijn leven lang is hij een zoon van de grote revolutie van 1789 gebleven, hij geloofde in den menschenrechten die Danton, Heine en Lassalle hadden verkondigd en toen in de lente van 1914 deze jongste afgevaardigde van den Duitse Rijkspartij door de partij van August Bebel het woord voerend, vanaf het spreekgestoelte van het parlement uitriep: 'Vive la

France!', was deze sensationele gebeurtenis in de Duitse politiek van voor den oorlog slechts de konsekwentie van de levensbeschouwing van dezen politicus, die behalve een man der wetenschap en een voortreffelijk schrijver, ook een wereldburger was.

Dit geschiedde 14 Mei 1914 — enkele maanden voor den wereldoorlog. De Rijksdag diskussieerde over het budget van buitenlandse zaken en de beruchte staatssekreteraris van Jagow, die destijds staatssekreteraris was, had juist een oorlogszuchtige rede gehouden. Toen besteg Herman Wendel het spreekgestoelte. Hij geschilderde de buitenlandse politiek der regering, haar houding tegenover Costenrijk-Hongarije, sprak langen tijd over een Duitsch-Russisch verband en ook over een verband van Duitsland met Frankrijk. 'Frankrijk, het Franse volk wil geen oorlog', riep hij met verheffing van stem onder applaus van links. 'Integendeel — het wil een verband met ons, met Duitsland. De laatste verkiezingen hebben dit bewezen. Gaat naar Parijs en zij zult aan de muren nog de verkiezingsbiljetten zien hangen, waarop met grote letters verkondigd wordt dat de Wereldvrede slechts mogelijk kan zijn, indien een toenadering tusschen Duitsland en Frankrijk tot stand komt.'

De heerschende klasse rinkelde in Duitsland thans met haar sabel, maar luider dan ooit verkondigt de arbeidersklasse, dat zij een verband met Frankrijk — met het Franse volk — eicht om daardoor de wereldvrede te kunnen bewaren. In beide landen is de arbeidersklasse ervan

doordrongen, dat de buitenlandse politiek, die thans door beide regeringen gevoerd wordt om in het ongeluk zal sorteren en dat de werkloden van Frankrijk en Duitsland zich moeten verenigen daar alleen de internationale solidariteit ons kan redden. In deze geest, in den geest van een verband tusschen beide volkeren roep ik tegen het vredelievende Frankrijk: 'Leve Duitsland', waaraan uit naam der Duitse arbeidersklasse toevoeg: 'Vive la France!'.

Men kan thans — bij de huidige situatie — om deze dappere rede glimlachend de schouders ophalen maar Herman Wendel heeft voor deze verbodende gevochten tot zijn laatste ademtocht en we weten en vertrouwen inners dat dit ideaal der arbeidersklasse op den duur — ondanks Hitler en een dreigende oorlog — toch eenmaal werkelijkheid zal worden.

Herman Wendel bleef zijn levenlang een rebel, wiens groote liefde niet Karl Marx doch August Bebel gold, over wien hij een geschilderde biografie schreef. Maar de meelode, die steeds zijn doen en handelen begeleidde was en bleef de 'Marseillaise', het onsterfelijk lied van Rouget de l'Isle wiens geboorte en geschiedenis hij verbeeldde terwijl de dood reeds haar handen naar hem uitstrekte. Over enkele weken verschijnt zijn boek over het Franse volk, dat hij Opricht en Heilbing te Zürich en wij betreuren het dat de schrijver het verschijnen van dit boek — waarin hij al zijn liefde voor Frankrijk legde — niet meer heeft mogen beleven.

Kan het nog veronderzocht worden, dat de jonge afdrukkende, die in de Rijksdag 'Vive la France' had geroepen, genoodzaakt was de vlucht te nemen toen het nationaal-socialisme het heft in handen nam — toen de barbaari begon?

De Nazi-pers zal thans stellig gezag maken van zijn overlijden en schrijven dat wederom een berucht 'Marxist', de bekende volksverrader 'Herman Wendel is gestorven, maar ze bezit geen publiciteit, die ook maar een tiende deel van de ene duitse en historische kennis bezit, die Herman Wendel bezat.'

Een groot Duitsch publicist en een moedig socialist is gestorven. De Duitse schrijvers en socialisten zullen hem nimmer vergeten, de Franse schrijvers en socialistes evenmin en de Yougo-Slavische ook niet. Van slechts weinig schrijvers kan men bij hun dood zeggen, dat in drie verschillende landen afzender om hem treuren.

Een Hollandsche vertaling van Herman Wendels boek over Danton verscheen bij de uitgeverij 'De Torentrans', te Zeist.

FREDERICO GARCIA LORCA

Spaansch schrijver door de rebellen vermoord

De h. G. J. Geers schrijft over den dood van den Spaanschen schrijver Federico Garcia Lorca, in de 'N. Rott. Ct.:'

«Enige weken geleden kwam het bericht, dat Lorca door de rebellen in Granada op 18 Augustus zou vermoord zijn: een uit Granada ontsnapte Barcelonense bracht het mee. We hebben gespannen maar voorzichtig gewacht, geleerd door de ervaring met het bericht over de dood van Benavente, Zuloaga, en de gebroeders Alvarez Quintero. Toen kwam de bevestiging in den vorm van een protest van denzelfden Benavente, die door de regerings-aanhangers zou gedood zijn, maar rustig te Valencia bleef te wonen. Wel mocht een protest gehoord worden bij dezen slag die de Spaansche kultuur is toegebracht, al is het even machteloos als de klacht die ons vandaag ontsnapte, nu we weten dat Nederland zijn Slauerhoff verloren heeft. Beiden waren ongeveer even oud, hun betekenis voor de resp. kultuurgebieden waar toe behoorden was wel gelijkwaardig, zelfs toonen ze velerlei overeenkomst.

Lorca was van een echt Granadijnse familie, hij studeerde rechten en letteren te Granada en Madrid en werd meester in de rechten. Hij kent heel Spanje, vooral de dorpen, waar hij met de danseres La Argentea veel volksmuziek en -dans heeft genoten en op platen opgenomen. Hij hield daarvoor lezingen, speelde zijn interpretaties daarbij op de piano, exposeerde tekenen en schilderwerk in 1927 te Barcelona. En dan leidde hij het reizende studententoneel 'La Barraca', samen met Eduardo Ugarte, dat klassiek en modern toneel naar de afgelegenste hoeken van Spanje en naar Buenos Aires en Montevideo bracht. Hij bezocht ook Cuba, de U.S.A. en Canada.

Van zijn zeventiende jaar schreef hij gedichten; de eerste werden gebundeld in 'Libro de poemas' (1921) en troffen dadelijk door hun originele spontaneïteit en hun kracht; op den voorgrond trad ook een panische zinnelijkheid en een sterke inspiratie in volks- en kinderlied, regionaal zoals de beste kunst van Spanje, en toch met een zeer persoonlijke, dikwijls weemoedigen toon. Er is voorzover ik weet niets uit vertaald in het Nederlandsch ook niet van zijn latere bundels, of Johan de Molenaar moest er mee komen. Die latere bundels worden nog sterker en zuiverder: zoo de 'Canciones' over 1921-1924, waar groote muzikale zich vaak paart aan uiterste, droomachtige gelandheid. Meesterwerk was zonder overdrijving zijn 'Romancero gitano' van 1928, waarin beelden en kleuren 'nog feller waren dan in de liederen der zigeuners, de 'soleares' en de 'fandangillos' zoals de kunstenaar dat soms kan: een Hendrik de Vries in zijn 'coplas', een De Falla in zijn 'Danza del fuego', een Ravel in zijn 'Bolero'. In 'Critisch Bulletin' (Nov. 1936) poogde ik er een paar regels uit te vertalen, maar alleen om dezen bundel te lezen in het oorspronkelijk kan ik begrijpen dat iemand Spaansch leert. Een romance eruit, die van 'La casada infiel', heb ik niet lang geleden in het Fransch vertaald gezien. Nog later, in 1931, verscheen zijn bundel 'Poema del canta jondo', gedichten die eigenlijk dateerden uit p.m. 1920, toen Lorca met De Falla het eerste feest organiseerde van den Canta jondo, den wonderlijk hartstochtelijken en aangrijpenden zang van Andalusië: ook hier vinden we reeds een paar meesterstukjes o.a. den 'Diálogo del Amargor', met den vreemde dood van Amargor, den Andalusischen jongeling, die omkomt door het gouden mes van den messenkoopman, in dezelfde maand waarin ook Lorca is gevallen onder het mes van Juan March en van de Spaansche grandes en prelaten.

Van Lorca's toneelstukken besprak ik 'Mariana Pineda', de heidin van de liberalen van Granada van 1831, in de N.R.C. Zijn boerenstuk 'Bodas de sangre' dat zeer aangrijpend moet zijn, is nog niet in druk verschenen, al zal nu bij zijn dood voor de Spaansche vrijheid wel een volledige uitgave van zijn werk komen. Het worstelende Spanje, dat nu pas zijn vrijheidsstrijd uitvecht, is trotsch op zijn kunstenaars en denkers en het heeft daartoe ook het recht, want van Benavente tot Bergamin, van J. Ramon Menéndez Pidal tot Gregorio Marañón, hebben ze hun volk in deze uren van bloedige beproefing niet alleen gelaten. En Lorca zal zeker leven, zoal er Spaansch gesproken wordt...

Historische woorden uit een wijden mond

DR GÖBBELS EN MINERVA

door Eric Elman

Cada uni es como Dios le hizo, y aun peor muchas veces. (Iedereen is zoals God hem maakte, en dikwijls veel slechter.) CERVANTES

Er zijn op de wereld een half dozijn heilighdommen, heilige oorden, waar de menselijke geest eens en voor altijd opklaarde als een hooge, witte vlam, die na eeuwen en eeuwen niets van haar pure klaarheid heeft verloren.

Zoo zijn de tempel van Ankor in Kamboedje, de Muur der Klachten en de Heilig-Gravkerk te Jerusaleem, het Nydal tegenover Thebes, de beide kerken te Assisië...

Zoo is ook de Akropolis te Athene.

En van de vier hoeken van de wereld komen de pelgrims hun ziel warmen bij deze brandpunten van schoonheid en wijsheid en grootsheid. Allen, die in deze troebele tijden van kentering, gaan wanhopig zijn aan den menschenlijken geest, staan een ogenblik versomd en vallen weer moed.

Een oogenblik...

Want welke aesthetie zou thans naar den tempel van Ankor durven wandelen, zonder zijn oogen open te sperren voor de talloze lijken van onthoofde Jong-Annamieten, die langs de baan, die leidt naar het heilighdom?

Welke Christen kan onder den sterrenhemel nog bidden op den Hemel der Oliveten, als aan den horizon de dorpen van Palestina in de vlammen opgaan en het dieprijkt gehuil der Joden, die te Tel Aviv den hals overgesneden worden, de heele lucht verscheurt?

Welke idealist, kan heden volledig opgaan in de algodheid van Sint-Franciscus, als hij denkt aan de bannelingen van de Lipari-eilanden en aan het bloed van Matteotti?

Wie zal de imperialistische machtsontplooiing van het trotse Thebes durven bewonderen, terwijl de gieren, die met tragen vleugels uit het zuiden terugkeren, hem herinneren aan de slagvelden van Ethiopië?

Er is geen plaats meer voor zuivere bespiegeling alleen, noch voor den invindenden droom zonder meer. Al ons vertrouwen in de uiteindelijk

Dr. GOEBBELS op receptie bij de godin Minerva

Rede van 'ten Mensch, mag ons niet doen vergeten, dat het thans de tijd niet is om den eigen navel te zittzen streelen en ons wijs te maken, dat daar het middelpunt van de wereld ligt.

En het is goed, dat — indien wij het vergeten — anderen er ons aan herinneren. Ook al is het op nog zo onidiotie manier, zoals Dr. Goebbels dit onlangs deed.

Op officieel reisreis door het nobele Griekenland, dat onwilling den

nek buigt onder de dictatuur van generaal Metaxas, belandde de Duitse propaganda-minister te Athene. Staan voor den Akropolis sloeg hij de blikken in extase op naar het Parthenon, naar den goddelijken tempel van Pallas Athene, de godin der Wijsheid en der Kunst.

Maar niets van de volmaakte harmonie van dit weergaloos bouwwerk straalde op zijn erbarmelijk, mismaakt persoonje neer. Het oude 'Mens sana...' zou eens te meer bewaarheid worden. Gedreven door een onbewust, naar wel te verklaren minderwaardigheidscomplex, vond hij alleen deze armzalige woorden:

'Ik ben overtuigd, dat op Grieksch bodem nooit de waarden mogelijk zijn van de beschrijving van een monument van kultuur zoals het Alcazar, of hier dan de Akropolis.'

We laten de vergelijking van den Akropolis met het Alcazar, als monument van kunst, geheel voor rekening van Dr. Goebbels. Zijn oordeel getuigt voor de scherpte van zijn kunstzin. Bedenkliker is het feit, dat dit wonder van rationeel evenwicht als het Parthenon, hem alleen deed denken aan schieten en slaan. Bij zoover, dat hij de kaden van het Alcazar verzeigelt met de Heileense helden en den stoet der Panatheneën zie, als een wapenschuif te Burgos.

Zoo erg verzalpoorde hij zich bij het uitspreken van zijn historisch oordeel, dat hij vergat, dat het Parthenon tijdens den Grieksch-Vrijheidsoorlog door de Engelsche scheepskanonnen tot puin geschoten werd, in een tijd dat er nog geen Fronte popular bestond; dat de archeologen van alle 'geciviliseerde' landen, Duitschland inbegrepen — er als de pinke bij waren om de beelden van Phidias te rooven en de wanden hunner musea mee te stoffeeren. Of deden het de Katalaanse anarchisten?

De edele Phidias, die de Waarheid boven alles liefhad, bezat volgens de mythologie het vermogen de tyroshaards en de leugenaars in een spreekwoord te herscheppen. Wie Dr. Goebbels aanmoedigt, om in de macht van de godin gelooven.

Zijn plaats was niet aan den voet der Propyleen, maar aan de bodem van den Eurotas tusschen de ruïnen van Sparta. Daar kon hij leeren, wat een staat overkomt, die zich opwerpt tot een steen des aanstoots. Doch ook daar zou hij blind staan voor de ks van 't verleden en zijn paze-partout idealen van heden menschen weten aan te passen bij de Spartaanse ideologie van den soldaat-burger. Te Sparta wierp men echter de kinderen, die later voor den kruisginst ongeschikt mochten zijn, van de rotsen. Zoodat in gansch het oude Hellas geen plaats was voor een man, die zich thans als een der laatste beschermers der Griekse kultuur uitroept.

Laten we Dr. Goebbels aan zijn kultuurelen kruislocht en aan zijn toeristische bokkesprongen, en gaan luisteren wij naar wijzer en meer doordachte woorden.

Drieu Larochelle — die geen der onzen is, verre zij vandaar — legt in zijn roman 'Une femme à fenêre' volgende woorden in den mond van een jong revolutionair arbeider:

'Ik wil niet getempeerd worden, datgene te bismen dat dood is, dat onherroepelijk verloren is voor mij. Het ware een afschuwelijk ongeduld, nietwaar, een doode vrouw te koesteren. Welnu! Het Parthenon, zoals de kerken van het Westen, zijn mummies gebalsemd door den tijd. De schoonheid, die wij er nog in ontdekken, is niet die van haar jeugd...'

De gedachten, die je elken dag noodig hebt, kan je die ontleenen aan den Akropolis? ...Ik heb e' tevergeefs een antwoord gezocht op de brandende vragen mijner eeuw.

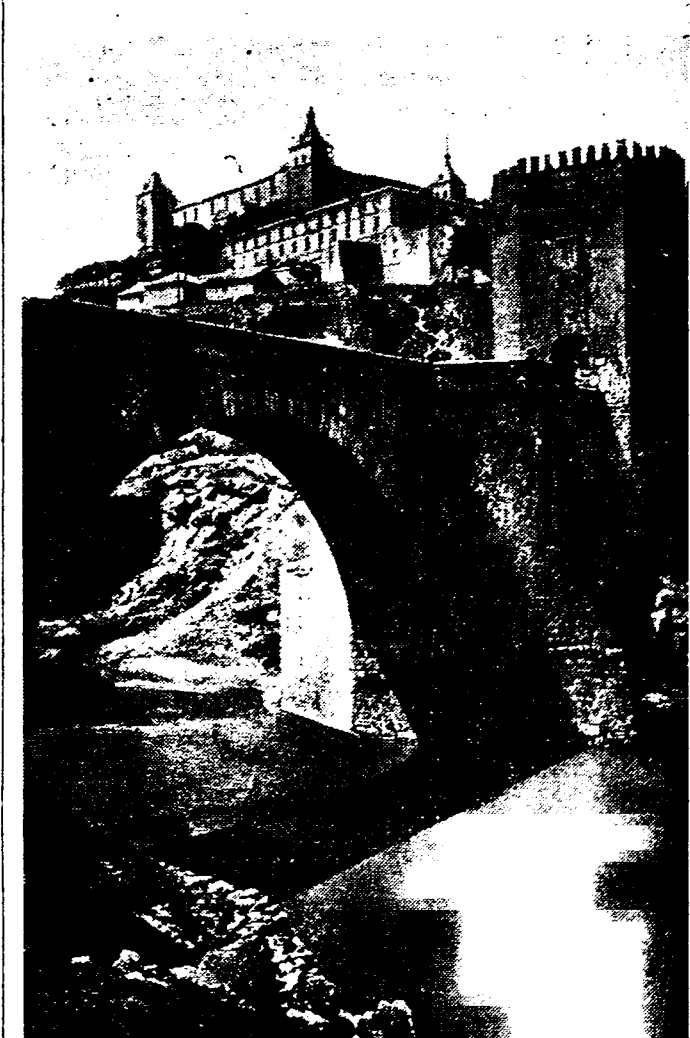
'...Waar is het leven nu? Dat is het gevoel, dat mij beklemmt en mij wakker schudt, meens als ik gered ben te oopen op een doode schoonheid om 't trachten mij over te leveren aan een onmogelijke liefde, een liefde tegen: de natuur en tegen den tijd.'

Het Parthenon kan mij slechts één les geven: Het den rug toekeeren om te trachten: iets te maken, dat minstens zoo sterk is.

In deze laatste woorden, met welk bare overtuiging peergescreven door Drieu Larochelle, die we herhalen: het — geest en gevoel — is, doch ook geen propaganda-minister, ligt de gehele verhouding omschreven van den modernen mensch tegenover de kunst van het verleden. Voorwerp om edelste contemplaties mag zij ook zaden niet belemmeren, een optima zijn, waaruit slaapdrunken neo-stijlen voortvloeien. Zien spoorlijk moet zij zijn om het anders en beter te doen; een getuigenis, dat het kan.

Algemeen zicht op het PARTHENON, den tempel van Pallas Athene bovenop de rots van den Akropolis te Athene

De brug van Alcantara te Toledo, met op den achtergrond het ALCAZAR, een gebouw dat zijn vermaardheid veel meer dankt aan zijn schilderachtige ligging dan aan zijn bouwkundige waarde.

Congés payés

Men reikte 't dik dossier mij over en men zei: «Heer toegeweerd Bestuurder, wil dit instudeeren». «Congés payés» stond op de paperrasseri. «Een resem teksten, om erbij idioot te keeren! Souriant neemt echter 't wegend papieren aan, En zit met wicchtig aangezicht erin te staren Voor uw charm buru. Maar rasch loopt hoofdlijn aan En wat geleide rijmen drijven door uw knien. Ge houdt uw zakelijk gezicht, rijst los uw stylo. En schrijft, geniet in 't Grieksch in uw agenda op: «O vaderlijke, vergeef ons diezen deken kilo Artikelen, waarmee we in negentien-drie-zees Eindelijk, o gunst! wat dagetjes vakantie kregen. Op 3 x 100 en nog 5 x 80: 6 — Zes daagjes onsen 12 Dromedertje, te geven!». Men reikte 't dossier dan weer met er geuchtig 'ja, En een souriant uitstekkend... zoo als 't is geboden. — Maar o, geloof me Vaderlijke, j'étais roi, Ik sch'ep een Ministerie van Publieke Rust, — niet slechts voor goden!...

JOHAN DAINSE.

De boeken die wij ontvingen

Uitgaven van de «N. R. F.»
Gallimard — Parijs
S. DE MADARIAGA. — «Anarchie ou Hierarchie: La crise de la démocratie; Ebauche d'une solution».
LOUIS FISCHER. — «Voyage soviétique». Uit het Engelsch vertaald, door André Vaillant.
EMIL LUDWIG. — «Dirigeants de l'Europe»: Briand, Rathenau, Masaryk, Lloyd George, Venizelos, Mussolini, Staline.
ALAIN. — «Histoire de mes pensées».
JOSEPH GONRAD. — «La Rescousse». Uit het Engelsch vertaald en ingeleid door G. Jean-Aubry.
J. KESSEL. — «La passante du Sans-Souci» (Roman).
MARCEL AYMÉ. — «Le moulin de la Sourdis» (Roman).
MARY MITCHELL. — «L'Ecole des Coquettes» (Roman). Uit het Engelsch vertaald door Jean Alby.
LEON BLUM. — «Souvenirs sur l'Afrique». (De zaak Dreyfus).

Uitgaven van Bernard Grasset, Parijs
H. DE MONTHERLANT. — «Les Jeunes filles» (Roman).
ALF. HITLER. — «Principes d'action».
JOHN GUNTHER. — «Les pilotes de l'Europe».
SINCLAIR 'E. — «Dat gebeurt hier niet». Uitgave van Houtema en Warandorf, Amsterdam.
ANDRÉ DEMEDTS. — «Het leven der drijft» (Roman). Uitgave Nijgh en Van Dinter, Rotterdam.
GAND. — «33 photographes de Gand, par Stone; Préface de Paul Colin. Uitgave: Nouvelle Société d'Éditions, Brussel.

Geschiedenis van de Vlaamsche kunst

Deze standaarduitgave, die onder de algemeene leiding van prof. St. Leurs bij de bekende Antwerpse uitgeverij «De Sikkel» verschijnt, gaat regelmatig door, zoodat thans reeds de vierde aflevering het licht zag.

Volgens het algemeene plan dezer uitgave werd in de eerste aflevering de aanvang van de Romaansche architectuur behandeld door prof. St. Leurs (gedeeltelijk met de medewerking van prof. Lemaire over de Voor-Romaansche architectuur). Daarop volgde de bijdrage van prof. Maere over Beeldhouwkunst, Schilderkunst en kunstnijverheid vóór 1400. In de derde aflevering zette prof. Leurs dan zijn bijdrage in over de rechte der Gotiek en de Vroeg-Gotiek, welke bijdrage thans in de vierde aflevering wordt voortgezet en voltooid.

In deze vierde aflevering begint dan verder de behandeling van de eerste bloeiperiode. Aan Dr. J. La valleij valt de eer te beurt dit tweede hoofdstuk te openen met een bijdrage over de Vlaamsche schilderkunst tot ongeveer 1480. Iedere bijdrage is rijklijk geïllustreerd en gaat van een literatuur-opgave vergezeld.

Nieuwe Salamanders

Het is ons telkens weer een nieuw vreugde te zien hoe de Salamander-serie blijft leven en zich gedurig uitbreidt. In de wereld van het Nederlandsche boek is dat op het huidige oogenblik een van de weinige verheugende verschijnselen. Men kan dit niet genoeg herhalen, dat de Salamander-serie, die Amsterdamse uitgeverij Em. Querido daarmee heeft aangevoerd, hoe een uitgever cultuurwerk kan verrichten. De keuze blijft voortreffelijk en wordt van een steeds grotere verscheidenheid, waar thans, naast herdrukken van bekende, soms half vergeeten merkwaaide romans, ook werk van veel belovende jongeren in de serie wordt opgenomen.

De vier nieuwe Salamander-boeken zijn: 1) de roman *Martha de Bruin*, door AUG. VAN GROENINGEN, een van de vroegste en belangrijkste voorvechters van het naturalisme in de tijd van «De Nieuwe Gids»; 2) *De Roode Fildustier*, de boeien- en amusante avonturenroman van HERMAN HEYERMANS; 3) een herdruk van *Straat Magelanes*, het eerste grootere werk van den begaafden jongen Hollandischen schrijver JOHAN VAN DER WOUDE; 4) een krachtige, frissche roman van zestigjaar, geïnspireerd op het scheepsjournaal van Olivier van Noord; 5) een vertaling *De bloeiende weg*, naar den roman van EUGENE DEMOLDER naverleid door Antoon Thiry, die den toon van het origineel zeer goed heeft weten te vatten. De Nederlandsche Boekhandel te Antwerpen zorgt voor de verspreiding in Vlaanderen. De prijs bedraagt per deel ingenaad 20 fr., gebonden 26 frank.

De nieuwe jaargang 1936-37 van "DIE POORTE"

De nieuwe jaargang 1936-37, die deze maand een aanvang neemt, zal de volgende schitterende reeks werken omvatten: 1) het tweede deel van Sji Nal An's boeiend en kleurrijk Chineesch epos, waarvan het eerste deel *De Roovers van het Lian Sian Moer* zoo'n grooten bijval behaalde. Ook dit tweede deel: *Soemg doolt naar de roovers*, wordt met oorspronkelijke Chineesche houtsdenen verlicht. 2) *Het Gezin op Gilje*, de beste roman van den grooten Noorschen schrijver Jonas Lie. 3) een monographie over Jacob Smits en de Kempen door Jozef Muls, verlicht met reproducties naar tekeningen van den grooten Kempschen meester. 4) *Het Beekend van Vlaamsche Lyriek*, een bloemlezing samengesteld en van een inleiding voorzien door Marx Gijzen. 5) het meesterwerk van den grooten schrijver Hernan Robleto uit Nicaragua: *De Gevoorden*, de roman van den heftigen strijd tegen de Amerikanen, die Nicaragua bezetten. 6) een eerste keur uit de *Verloren Hoekjes* van den bekenden Vlaamschen journalist: De Maecht, die ze nu sedert meer dan 17 jaar dagelijks in «Het Laatste Nieuws» publiceert. 7) het vrolijk en kleurig verhaal *Mirgorod* van den beroemden Russischen schrijver Nicolaas Gogol. 8) het meesterwerk van de jongere Zuidafrikaanse romankunst: *Somer*, door C. M. van den Heever. Niettegenstaande de loonsverhooging, blijft de prijs behouden op 80 fr. voor de ingenaadde reeks en 138 fr. voor de gebonden reeks. Afzonderlijk bedraagt de prijs dezer boeken: ingenaad 16 fr., gebonden 24 fr.

19

Zooals water het vuur,

Sirop des Vosges Cazé

dooft den hoest

GROENBEMESTING

Wij naderen den winter, verscheidene percelen gronden zijn in den groentetuin ledig gekomen en worden nu bemest voor de toekomstige teelt. Het onkruid der wespeltjes tot 10 cm. er buiten wordt met de spade afschraapt en over het bed verspreid. Daarboven legt men een laag mest (5 of 10 cm. dik), de wespeltjes worden voren en de grond, dien men er uitnam, wordt over den mest gelegd, zo grof mogelijk om het indringen van de lucht te vergemakkelijken. Als men de voorgrond niet nam het onkruid tot 10 cm. verder dan den weg weg te nemen, zou de boord der bedden bezet zijn met onkruid dat ransch den winter zou doorgroeien. Als men deze bewerking in Augustus-September deed, kon men spijzig op de bedden gezaaid hebben.

Het maken der voren heeft ook een heilzaam invloed omdat te toelaten dat de grond 's winters goed uitvriest, wat vele stoffen oplosbaar maakt en tevens den grond vruchtbaar.

In vaste kleigronden zullen de bedden zeer smal zijn en de voren dichter bij elkaar om het bevriezen van den grond niet te beunten.

De bedden kunnen nu ook bezaaid worden met rors (sijtkoren), die zich gedurende 'en winter zal ontwikkelen om in de lente als vette ingespit te worden.

Alle planten bevatten voedsel en die men dus, als men ze inspit, tot bemesting. Dit heeft nog het voordeel dat de organische stoffen humus brengen in den grond, wat de magere gronden beter doet aan elkander kleven en het regenwater onthoudt, terwijl de te kievlerige kleigronden door deze stoffen gescheiden worden, wat beter de lucht en het water doorlaat.

Als groenbemesting heeft het snijkoren geen hoge waarde, want het bevat om zeven slechts de stoffen die de het te plaatsen uit den grond opnam, maar er bestaan andere planten die iets meer bijbrengen, namelijk al de vinderbloemige of peulvruchten, rander, klaver, erwten, bonen, lupinen, enz.

Deze planten bevatten niet alleen wat ze uit den grond namen, maar oorspronkelijk een groote hoeveelheid stikstof, die uit de lucht komt. De lucht bevat 45 delen vrije stikstof, een gas dat de planten niet kunnen opnemen; doch op den hals en wortels van de vinderbloemige planten, leven bacteriën, gedeeltelijk ten koste der planten, maar die veel meer aanbrengen dan ze nemen. Ze eigen zich de vrije stikstof der lucht toe en geven ze verwerkt, aan de planten over.

Dus als deze peulvruchten op een grond groeien en ingespit worden, verkrijgen ze den grond aan stikstof, die er door de bemesting niet opgebracht werd.

Seidert lang is dit gekend. In schrale gronden en vooral daar waar men niet over genoegzaam mest beschikt, zoals in de Kempen, vergde men van den grond slechts om de twee jaar een oogen in het jaar de aardtuinen werd de grond in de lente bezaaid met lupinen. Meestal werden deze in Juni reeds ingespit of ingespoeld om den grond onmiddellijk weder te bezaaien met lupinen, die dan in den herfst onder den grond gebracht werden.

Dere groenbemesting wordt nog toegepast, doch minder dan vroeger. Langs vaarten, spoorwegen en vooral langs buurtspoorwegen bracht men gemakkelijk allerlei bemestende afvalprodukten op het land, en niet het minst de slaatruimen der stad Antwerpen, heeft veel bijgebracht om het magere zand der Kempen vruchtbaarder te maken; voeg daarbij de fabriekschekkundige produkten die den landbouwer ten dienste staan.

In onze vruchtbaarder gronden wordt de tweerjarige teelt met een jaar rust en tusschen, bijna niet toegepast. Onze gronden moeten zonder verpozen voortbrengen en liggen slechts 's winters braak. In dit jaargetijde kan men geen lupinen kweken en

men moet zich dan ook tevreden stellen met het zaaien van rogge, die gedurende den winter herfst kiemt en gansch den winter doorgroeit.

De teelt van snijkoren belet tevens de ontwikkeling van onkruiden die wenerig lieren op een braakliggende grond.

DENDRON.

VRAGENBUS. — Antwoord aan gez. D. P., Gent. — Ge vraagt op welke manier ge u zoudt kunnen onderwijzen in groente-, bloemen- en boomteelt. Antwoord. In onze tijd heb ge veel gelegenheid 'Van Oktober tot Mei' wordt er over deze drie vakken les gegeven. 's Zondags van 8 1/2 tot 11 1/2 uur in de Staatstuinbouwschool, Hofbouwlân, 15 (Park).

's Avonds wordt over deze drie vakken en ook over bloemenbinderij en plantenkunde les gegeven alle Dins-, Woens-, Donder- en Vrijdagen, van 18 tot 19 uur in de lokalen der meijesschool, St. Pietersnieuwstraat, 45 (rechtover de drukkerij 'Vooruit').

In deze avondschool beschikken de leerlingen ook over een boekertje, waar ze gratis de boeken over teelt, enz., kunnen in leen krijgen.

In de twee gestichten zijn de lessen kosteloos en toegankelijk voor mannen en vrouwen van allen ouderdom.

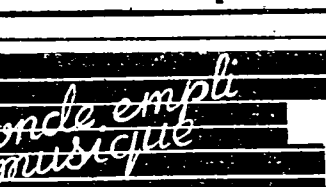
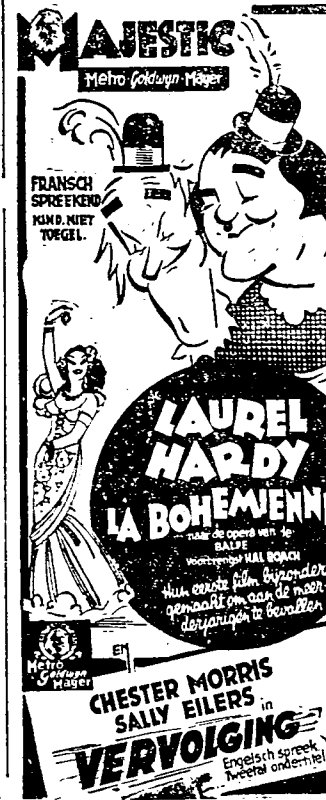
Maak er gebruik van: hoe meer ge over de teelten weet, hoe meer genot ge ook zult hebben van uw tuin.

D.

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN. — Bericht. — De Gouverneur van de Provincie West-Vlaanderen, breikt der eenen kant de belanghebbenden, dat er nog voor 5 November 1936 een examen voor landmeter, eerste proef, zal plaats grijpen volgens de bepalingen van het K.B. van 1-10-21 betreffende het uitoefenen van het beroep van landmeter. De tweede proef zal afgenomen worden voor 15 December 1936.

Van 1 Januari 1937 af, wordt een andere regeling van kracht: nieuw programma, meer proeven.

Voor verdere inlichtingen, zellere men zich te wenden tot het Provinciaal Bestuur te Brugge.

Radio Vlaanderen

golflengte 202,3 m.

VRIJENDEN LUSTERSAARS! Stient heelen af op onze post te 13.30 uur.

Hélène MARECHAL, revue en radio-star, zingt uit haar Repertorium voor zieken en cuderlingen.

PROGRAMMA VOOR MAANDAG 12 OKTOBER

7.— Tijdslein, opwekkende muziek:

Galop des hussards, galop, Spandier.

La Viceterra, Padilla, Elaszer kind, duit uit Frederika, Lehar.

Le Chemin du paradis, s.c.w. fox, Heymann.

Wenn du jung bist gehst du die Welt, wals, May.

Il pleut sur la rue, tango, Hummel, gez. Tino Rossi.

Everything in rhythm with my heart, fox trot, Sigler.

Pico Blanco, tango, Bardi.

Wild sind richtig, potpourri, arr. Roland.

Le ventride, Doelle, gez. Duo Hofmann.

Elle fait si bien ça, One Step, Belens.

Amerikaansche, patrouille, marché Mescham.

En avant les gars, one step, Gresson.

The Gipsy Princess, wals, Kalmann.

Mascotte Musette, wals, Vacher.

The girl in the taxi, wals, Petras.

En avant les gars, one step, Gresson.

8.15 Zangstond.

Yver, vous n'êtes qu'un villain, Dubussy, gez. Cecilia Choor.

La petite Ville, Feret, gez. Tino Rossi.

Es gibt nur eine Liebe, Künneke, gez. H. E. Groh.

Tes yeux et ton cœur, wals, Levrava, gez. Fred Gouin.

Campana muta, tango, Sciorilli-Pink, gez. Mario Lattia.

8.30 Gevarieerd concert.

The Cadets march, Sousa.

Wijes van Maurice Yvain, potpourri, Yvain, arr. Salabert.

J'm'en vais pourvu que je rigole, de Keyne, Gardoni.

Tziganes, ge hebt mijn hart gestolen, tango, Austin Egen.

Radio Journal, potpourri, Brodhouse, gez. De Booy.

Hail Europe, march, Von Blon.

Un type en casquette, Gardoni-Chobillon.

Venez ma chère Amanda, paso doble, Grundland.

9.— Accordion.

Arsc aplomb, march, Volstedt, gez. Fiers.

Si grand-père vorak ça, Raiter, Scotti Pothier.

Monde, Varna-Cab. Das lied vom Glück, Engel Berger:

a) Tango; b) Wals, gez. Ernst Groh.

Voyage de Noces, Jarmann-Kaper:

a) Signorina, gez. Jean Lumière; b) Pour qui tant de folies, gez. Lamy.

10.15 Instrumentale varia.

Argonne march: Mannesche, Banjo Symphoniker.

Lorre: Lore, march Kutsch, Banjo Symphoniker.

Novelty Xylophone fox, fox-trot, Carliato.

Mazurka, Migliavacca, gesc. Carliato, Xylofoon.

Sanlago, Corbin, mandoline gesc. Lordy.

Los Banderillos, Volpati, madoine, gesc. Lordy.

Bal a deux de Pont-Aven, bretesche dans, arr. Saladin en Bodovitz, Binou en Bombards.

Gavotte de Pont-Aven, id. id.

Feuille d'automne, René, harpiste.

Menuet, Rameau, René en de Koekoek, Daquin, René.

10.45 Ray Ventura en zijn orkest.

Some sweet Day, fox trot, Siskret-Pollack.

Chez moi, Mistraki, Chansons de France, arr. Mistraki.

Les trois mandarins, Mistraki.

11.— Aperitif concert:

Parade der innen soldaatjes, Jassé.

My Missouri Home, Donaldson-Douglas-Gumbie.

Musette, wals, Jausiaux.

Arriettes oubliées, Debussy.

Verlaine, gez. Ninon Vallin.

Aimez-moi cette nuit, Rodgers-Robinson.

Eva Wals, Lehar.

Hilarité.

Poraneke, Lindsay, wals.

Synkopat on, Kreisler.

The Nightingale and the Frog, Ellersburg.

It is Destiny, Grey, Strauss.

El Compadre, tango, Jausiaux.

Reken van den buiten, Opsoner, gez. Delaux.

N'est-ce pas romanesque, slow fox, Rodgers-Robinson.

Monte Christo, wals, Is-van Krollar.

Jokke.

Ministère, Vienne, Kreisler.

Mattinata, Leoncavallo.

12.— Opera.

De Tooverfluit, Mozart.

Arise der Koningin, gez. Le Pons.

De Hugenoten, Meyerbeer.

Arise der Koningin, gez. dr. Clara Clairbert.

Radio

Rund um Lehar, potpourri, Robrecht.

Von Nah und Fern, potpourri, arr. Götz Höhne.

16.15 Dansmuziek.

17.— Einde daguitzending.

Avonduitzending op golflengte 201.07 m.

21.— Uitzending voor de Gentische Radiodistributie.

21.30 Concert Dr. Sloan Linn.

21.45 Filmrevue.

SCENARIO GOGEBEUR, gesc. LIEVEN PRATER.

22.15 EDGARD DE PONT, zegt, zingt en speelt zijn humoristische aktualiteiten.

22.45 Gevarieerd concert.

March der oude Vrienden, Teike.

Dis-moi Josephine, Zerkowitz Bela, zsg. Jos. Baker.

Chromatische Galop, Liszt, gez. Berthier Trio.

Goody-Goody, foxtrot, Mercier Malneck.

Circulez, Chagnon, gez. Dorville.

Parmis toutes les fleurs, tango, Ebinger.

Valse Bleue, Margis, gez. Yvonne Guilet.

A si Pare, Biquine, gez. Mel. Estrella-Stellio.

Mauna Kea, gez. Kalama's Quartet.

Je l'aime, c'est tout, St. Gramer, wals.

Dans der papieren poppen, Tucker, Schuster en Siras.

Croissant de lune, Russisch lied.

Über den Wellen, wals, Rcsas, arr. Götz Höhne.

Un violon dans la nuit, tango, Bixio, gez. Tino Rossi.

My Hero, wals, Strauss, arr. Willard, accordeon.

23.30 Dansmuziek.

24.— Einde der uitzending.

ZONDAG

(Vlaamse golflengte)

7.37 Gramfoonplaat.

6.40 a) Weerbericht.

b) Gymnastiekjes onder leiding van Lea Daan; dansgymnastieklerares.

Aan het klavier: Mevr. Berthe Questier.

7.40 a) Tijdslein.

b) Gramfoonplaten: Alle-ge.

7.55 Gesproken dagblad van het N. I. R.

(Overzicht der sportwedstrijden door Jaak Veltman.)

7.40 Gymnastiekjes onder leiding van Lea Daan, dansgymnastieklerares.

Aan het klavier: Mevr. Berthe Questier.

7.55 Tijdslein.

8.— Gramfoonplaten: Alle-ge.

8.05 Kroniek van den dag.

8.15 Gramfoonplaten: Allerlei.

8.25 Gesproken dagblad van het N. I. R.

8.40 Gramfoonplaten: Allerlei.

9.— Gramfoonplaten, door luisterraars gevraagd.

9.30 Gramfoonplaten.

10.— Gramfoonplaten.

11.— Concert, gegeven door het orkest Ed. Loiseau.

11.55 Weerbericht.

12.— Radio-orkest.

Leiding: H. P. Douillet.

12.20 Monologen, door Jen Hr. Festerat (met toestemming van den Vaudeville-Schouwburg).

12.30 Radio-orkest.

13.— Gesproken dagblad van het N. I. R.

13.10 Licht orkest.

Leiding: H. K. Walpot.

14.— Concert.

Het kunstleven van den dag.

14.15 Schorsing van de uitzending.

14.30 Muzikale reis in het verleden.

15.30 Gramfoonplaten.

17.— Salon-orkest.

Leiding: H. W. Feron.

17.45 Gramfoonplaten.

18.— Godsdienstige spreekbeurt, door Z. E. P. Loslezer.

19.15 Gramfoonplaten.

19.30 Gesproken dagblad van het N. I. R.

20.— Radio-orkest.

Leiding: Hr. Paul Douillet.

21.— Gramfoonplaten.

21.15 Optreden van de kooreeniging 'Les Unis et Libres', van Anderlues.

22.— Gesproken dagblad van het N. I. R.

22.10 Uitzending van dansmuziek.

23.— Gramfoonplaten.

DEUTSCHLANDSENDER

1571 m. - 60 Kw. - 191 Kc.

11.— Concert uit Nürnberg.

12.10 Concert uit München.

13.30 Muziek uit het rijk der Inca.

15.— Gramfoonmuziek.

17.— Concert.

19.15 Fragmenten uit de op. 'Die Vielgeliebte (Künnecke), Wenn Liebe befehlt (J. Sniaga) en 'Adrienne' (W. Gietze).

22.— Dansmuziek.

DROITWICH (Engeland)

1507 m. - 150 Kw. - 209 Kc.

12.30 Het Comodore Gram-foon orkest o.l.v. H. Davidson.

13.15 Gramfoonmuziek (Cassals, Horowitz en Heifetz).

14.20 Het Luiton orkest o.l.v. H. Mortimer.

16.— Motetten en Canzonetten van Richard Dering door de BBC-zangers o.l.v. Sir Richard Terry.

16.50 Charles Enesco en zijn kwintet m.m.v. Webster Booth (zang).

18.45 Het BBC-Northern-orkest o.l.v. J. H. Morrison m.m.v. J. Sutcliffe (bas).

21.50 Het BBC-orkest o.l.v. C. Raybould.

HAMBURG

331.8 m. - 100 Kw. - 904 Kc.

11.— Tj. Berlijn: Concert.

13.45 Gramfoonplaten.

14.— Concert d. mandoline- en gitaarkoor 'Mignons'.

15.— Concert.

17.45 Dansmuziek.

HILVERSUM

301.5 m. - 75 Kw. - 95 Kc.

9.30 Vroeg-ochtendje.

9.10 Gramfoonmuziek.

12.10 Het Avro-Zellian-orkest.

14.— Concert.

14.10 'Andrea Cheniers', opera van Giordano (pl.).

16.10 Het Avro-Dansorkest.

17.— Groningsche liedjes.

17.41 Reginald Foort bespeelt het VARA-orgel.

18.20 'De Banneling', schets van Leo Tolstoj, voor te dragen door Willem van Cappellen.

18.40 Tusschen zeven en acht.

19.55 Fransch-Italiaansche operakonzert.

20.40 'Het geheim van het Victoria-hotel', radio-spel van Thomas Moly.

"... IN ALLE GEVAL KUNT
GE NU UW WOLLENGOED NIET
MEER WASSCHEN —
HET WATER
IS KOUD..."

"GELOOFT GE DAT?
EN DE NIEUWE
KOUD WATER
LUX DAN...?"

Thans is het niet meer noodig water te verwarmen om wollengoed te wasschen. Een weinig Lux-vlokjes, zoo licht, zoo zuiver als diamant, daarop koud water laten loopen, en terstond ontstaat er een vloeibaar fluwelachtig schuim. Alleen de buitengewone zuiverheid van Lux kan zoo'n vluggen als zekeren uitslag bezorgen.

Koud water biedt veiligheid, warm water doet het wollengoed krimpen. De wollen draden worden hard en viltachtig in plaats van malsch en zacht te blijven. De kleuren worden dof en verliezen hun frisheid.

Met koud water Lux is alle gevaar geweken. ... Wasschen en spoelen alles geschiedt met koud water. De nieuwe Lux bespaart veel tijd, behoudt het wollengoed warm en malsch en de kleuren zoo fris als nieuw.

De NIEUWE KOUD WATER LUX

NIEUWE PRACTISCHE GROOTTE 1fr. de doos
De dubbele doos: 1,75fr.

LX 64-07 BFL

SAVONNERIES LEVER FRERES, BRUXELLES

Notarieele aankondigingen

BIJ STERFGEVAL
OM UIT ONVERDEELDHEID TE TREDEN
OPENBARE VERKOOPING
van
WOONHUIS
te Gent, MORTIERSTRAAT, 20.
De Notaris DE WILDE, te Gent, Astridlaan 49, zal namens wien het behoort aan den meestbiedende openbaar verkopen:
Een gerieflijk WOONHUIS met erf en aanhangelen te Gent, Mortierstraat 20 (dichtbij Van Eyckplaats).
Onmiddellijk beschikbaar.
Voor de sleutels zich te wenden op den Ouden Beestenmarkt 4.
Instel: DINSDAG 27 OKTOBER 1936
Verblijft: DINSDAG 10 NOVEMBER 1936
telkens om 2 1/2 uur, ter Notarieele Verkoopzaal te Gent, Winkelstraat 1. 712

BIJ STERFGEVAL

Om uit onverdeeldheid te treden
OPENBARE VERKOOPING
van
WERKMANSUIZEN
te GENTBRUGGE, DWARSSTRAAT
De Notarissen DE WILDE, Astridlaan 49, en VAN DE VELDE, Bagatienstraat 31, beide te Gent, daarenboven in rechte aangesteld zullen openbaar verkopen ten overstaan van den heer Vrederechter van het Derde Kanton Gent.
ZES WERKMANSUIZEN, te Gentbrugge, Dwarsstraat, nummers 10, 12, 14, 16, 24, 26, hebbende elk een oppervlakte van 100 meters vierkant.
Respektievelijk ingesteld: fr. 10.000, 10.000, 10.000, 10.000, 12.000, 8.000.
Verblijft: DINSDAG 13 OKTOBER 1936, te 2 uur stipt, op het Vrederechter, Klein Paleis van Justitie, Gent.
Nadere inlichtingen te bekomen ter studie van Notarissen DE WILDE, 49, Astridlaan, en VAN DE VELDE, Bagatienstraat nr. 31. 754

STAD GENT

De Notaris VAN WASSENHOVE, te Gent, St. Jacobsnieuwstraat, 38, zal openbaar verkopen:

STAD GENT:
Een BURGERSHUIS TE GENT, Coupure nr. 85, groot 130 m².
Elektrisch, gas en stadswater.
Onmiddellijk beschikbaar.
Zichtbaar den Dinsdag en Donderdag van 2 tot 4 uur.
Ingesteld: fr. 45.000.

Tweede zitting voor toewijs:
WOENSDAG 21 OKTOBER 1936
te 3 uur namiddag, ter Verkoopzaal voor Notarissen, Winkelstraat nr. 1, Gent. 706

FUCUSIL

Pillen om te vermageren op de basis van Fucus. Zonder het minste gevaar voor 't hart. 20 fr. teg. terugbetaling. Grande Pharmacie de Charleroi, te Charleroi. 690-5

Sexuele onmacht overwonnen dank aan de pillen GLADIMINE. - 20 fr. teg. terugbetaling. Grande Pharmacie de Charleroi, te Charleroi. 690-5

Te huur
1/2 HUIS met of zond. werkhuys, 12, 32 fr., 5 kgr. 70 fr. (Ak-kergerm), Gent. 723

Te koop
APPELTERRE, b. reuk en smaak, 2 k. 32 fr., 5 kgr. 70 fr. (Ak-kergerm), Gent. 723

FRANKENHOFF & Co

48, ONDERBERGEN — 48 — GENT

ALLES	WINTER 1936	KREDIET
OP	75 FR.	AAN
KREDIET	PER MAAND	ALLEN
Tel. 14037	SLAAPKAMERS KEUKENS SALONS	Toegang vrij

Verantwoordelijke uitgever: R. Vercaemmen, Sint-Pietersnieuwstraat, 64, Gent.

TERUG NAAR DEN GOEDEN OUDEN TIJD:
GEZONDE EN KLOEKE KINDEREN DIE
GRETIG HUN BOTERHAMMEN MET LEKKERE
VOEDZAME SIROOP NAAR BINNEN
WERKEN. 8915-b

Zet de siroop op tafel!

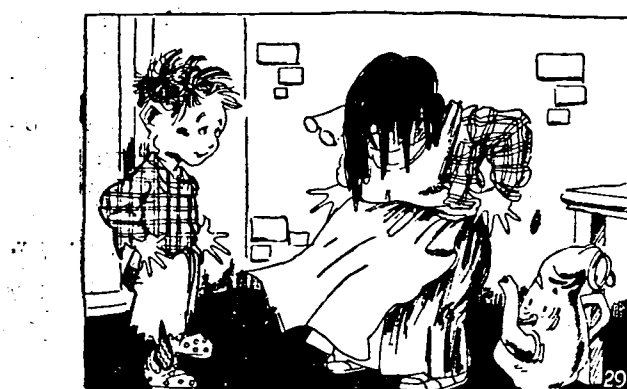
MEDEDEELINGEN

WAT. MIJ. BELG. SPOORWEGEN. — Nieuwe stilstand en vroegerstellen van treinen. — Met ingang van 12 Oktober 1936, zal trein 701 (Charleroi-West) V. 6 u. 23, A. 7 u. 20) te Wangerijen stoppen. Dienstvolgens zal zijn uurtelling als volgt gewijzigd worden:
Ransart A. 6.57, V. 6.38 (zooals nu); Wangerijen A. 6.45, V. 6.46 (in stede van 6.44 en 6.45); Ligny (Carrières), A. 6.50 (in plaats van 6.49); Villers-la-Ville, 7.1 (in stede van 7.3); La Roche (Brabant), 7.6 (7.7); Faux 7.9 (7.10); Court-St-Etienne 7.13 (7.14); Céroux-Mousty 7.16 (7.17); Ottignies A. 7.20 (zooals nu).

— Nieuwe treinen Brussel-Schaarbeek en nieuwe aansluitingen te Schaarbeek. — Van Maandag, 12 Oktober a.s. af, zullen na vermelde treinen in de week ingeleid worden:
Brussel-Noord V. 18.3 — Schaarbeek A. 18.7.
Schaarbeek V. 18.20 — Brussel-N. A. 18.25.
De trein bij de heeren, zal te Schaarbeek aansluiting geven aan omnibuslijn 1351 (Schaarbeek V. 18.11) naar Mechelen en Dendermonde.
Van zelfden datum af, zal de trein 4263 (Zondag niet) (Schaarbeek V. 18.6 naar Mechelen en Dendermonde), een minuut later gesteld worden, om te Schaarbeek behoorlijk de aansluiting te kunnen openen van den trein 638 (Schaarbeek A. 18.5, van Brussel-N.).

MINISTERIE VAN LANDBOUW. — Toestand van den landbouw in de maand September 1936 (volgens de verslagen der Rijkslandbouwkundigen). — Weersgesteldheid. — Het beurtelings

DE LAATSTE LES VAN LANGELOT

29. — In een wip was haar heele gezicht bedekt met een dikke bruine brei. Toen Langelot binnenkwam, kon hij bijna zijn lachen niet meer houden. Dat ging echter wel over toen hij zag hoe boos grootmoeder was, dat hij haar beste koffiepoot had bedorven.

30. — Er zat nu niets anders op dan de koffiepoot buiten bij het oud-roest te gooien. Aan den rand van het bosch was een plek, waar de menschen van de heele buurt hun vuilnis neergooiden en daar kwam ook de koffiepoot terecht, tot groot vreugde van de muggen en de wurmen, die de vuilnisbel voor woonplaats hadden gekozen.

Waarom lijden aan
HOOFDPIJN
MIGRAINE
TANDPIJN
GRIEP
RHEUMATIEK
ZENUWKOORTSEN
PIJN DER
MAANDSTONDEN
als de
WONDERBARE BRUINE POEDERS
van
't ROOS KRUIS
der Apotheek DE POORTERE, te ST. MIKLAAS-WAAS. U oogenblikkelijk zonder schadelijke gevolgen van deze pijn zullen bevrijden. De doos van 8 poeders: 4 frank. De drie doos: 12 poeders 10 fr.

Te verkrijgen in alle goede apotheken of vrachtwijl tegen postmandaat.

Gebruikt ze eens. U zult nooit geen andere meer gebruiken.

BEHEER DER DOMEINEN

De h. WADIN, ontvanger der Domeinen, te Gent, St-Michielsdijk, 7, zal op Dinsdag 3 November 1936, te 15 u. in het café 'Het Meuleken', Koornmarkt te Gent, overgaan tot de aanbesteding, bij middel van gesloten biedingen, van de aanname tot het afbreken der gebouwen van de gewezen centrale gevangenis te Gent, opgericht op ong. 4.20 a. grond aan de Coupure, de Akkerweg, Kruisboog- en Pijlstraat, de 3 huizen, staande langsheen de Coupure ingegrepen.

Lastkoker en nadere inlichtingen te bekomen bij den voornoemden ontvanger.

Het lastkoker ligt ook ter inzage der lastkokers in het kantoor voor openbare aanbestedingen Louisastraat, 16, te Brussel. 731

Feuilleton van «Vooruit»

ARTHUR TILMAN

Schatrijk zonder het te willen

— En indien mejuffrouw Elisabeth wel-
gert te vertrekken. Ik zal u vervolgen op het oogenblik dat men u zonder mij niet door zou laten. Scheur dit briefje na het te hebben gelezen.

Een oogenblik bleef Elisabeth aldus in spanning verzonken staande. Hij heeft mij het leven gered, dacht zij... en aan deze zware en belachelijke Grete ook... Ik moet dus gehoorzamen...

Een langzamerhand scheurde zij het papier in duizend stukjes en wierp deze weg.

Waarlijk, dacht zij verder, ik zou het gelaat van mijn vader of van tante Anna willen zien, indien zij dit wisten...

En glimlachend mompelde zij:
— Mijn vriend de galeiboei nr. 12.

En plotseling ernstig wordende vervolgde zij:
— Later zal ik hun alles bekennen... Wat men ook zegge, mijn avontuur is geenszins banaal.

— Vertrek morgen. Ik zal u vervolgen op het oogenblik dat men u zonder mij niet door zou laten. Scheur dit briefje na het te hebben gelezen.

Een oogenblik bleef Elisabeth aldus in spanning verzonken staande. Hij heeft mij het leven gered, dacht zij... en aan deze zware en belachelijke Grete ook... Ik moet dus gehoorzamen...

Een langzamerhand scheurde zij het papier in duizend stukjes en wierp deze weg.

Waarlijk, dacht zij verder, ik zou het gelaat van mijn vader of van tante Anna willen zien, indien zij dit wisten...

En glimlachend mompelde zij:
— Mijn vriend de galeiboei nr. 12.

En plotseling ernstig wordende vervolgde zij:
— Later zal ik hun alles bekennen... Wat men ook zegge, mijn avontuur is geenszins banaal.

— En indien mejuffrouw Elisabeth wel-
gert te vertrekken. Ik zal u vervolgen op het oogenblik dat men u zonder mij niet door zou laten. Scheur dit briefje na het te hebben gelezen.

Een oogenblik bleef Elisabeth aldus in spanning verzonken staande. Hij heeft mij het leven gered, dacht zij... en aan deze zware en belachelijke Grete ook... Ik moet dus gehoorzamen...

Een langzamerhand scheurde zij het papier in duizend stukjes en wierp deze weg.

Waarlijk, dacht zij verder, ik zou het gelaat van mijn vader of van tante Anna willen zien, indien zij dit wisten...

En glimlachend mompelde zij:
— Mijn vriend de galeiboei nr. 12.

En plotseling ernstig wordende vervolgde zij:
— Later zal ik hun alles bekennen... Wat men ook zegge, mijn avontuur is geenszins banaal.

— Vertrek morgen. Ik zal u vervolgen op het oogenblik dat men u zonder mij niet door zou laten. Scheur dit briefje na het te hebben gelezen.

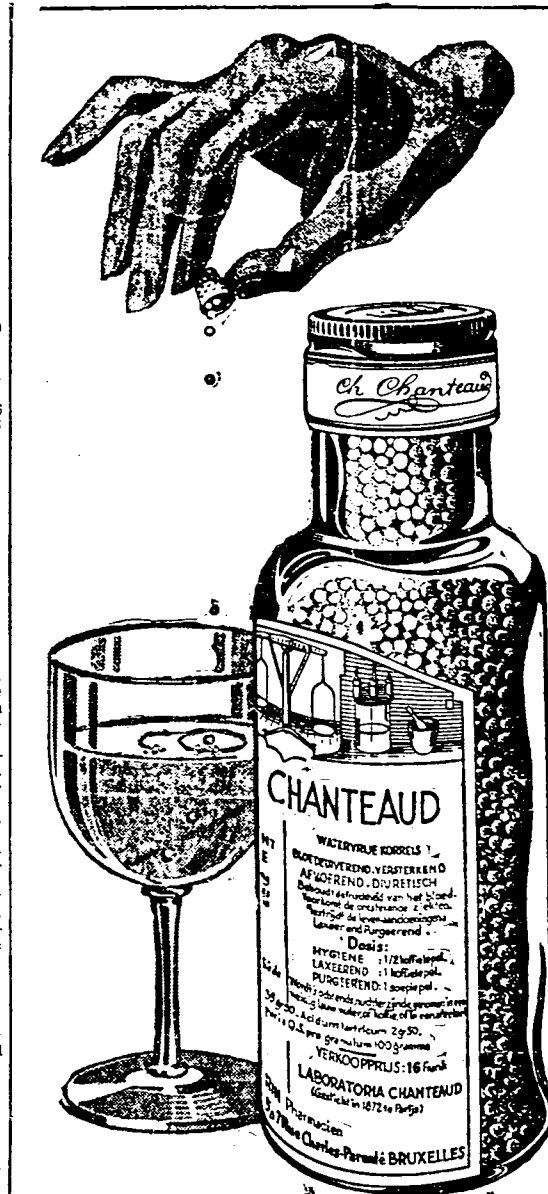
Een oogenblik bleef Elisabeth aldus in spanning verzonken staande. Hij heeft mij het leven gered, dacht zij... en aan deze zware en belachelijke Grete ook... Ik moet dus gehoorzamen...

Een langzamerhand scheurde zij het papier in duizend stukjes en wierp deze weg.

Waarlijk, dacht zij verder, ik zou het gelaat van mijn vader of van tante Anna willen zien, indien zij dit wisten...

En glimlachend mompelde zij:
— Mijn vriend de galeiboei nr. 12.

En plotseling ernstig wordende vervolgde zij:
— Later zal ik hun alles bekennen... Wat men ook zegge, mijn avontuur is geenszins banaal.

SEDLITZ CHANTEAUD

Men vraagt
Etablissements du tapis et du linoleum A. Gigot, 46-48-50, V. Luppensstr., Antwerpen. Vragen regionale vertegenwoordigers. Vast loon en commiss. Schr. m. refer. en aanduid. v. bezochte gewesten. 727

Goede bijverdienste
In elke streek, voor iedereen, die 't HUIS adressen wil schrijven, in VRIJE UREN. Nadere inlichtingen worden zonder verbintenissen GRATIS gezonden. Schrijf aan: Bureau nr. 1, Welvaarstraat 12/A, Oelen (Antwerpen). 719

In den Herfst

ondervinden wij min of meer erge ongemakken die dezelfde oorzaak hebben: de ophooping der gifstoffen die dagelijks in het organisme ontstaan door den niet opgeslorpten afval onzer voeding. Bij het veranderen van jaargetijde, maar vooral in den Herfst, zijn de reacties brutaal, dikwijls pijnlijk en men moet door een ernstige bloedzuivering de oorzaken dezer vergiftiging van het bloed wegnemen.

Sedlitz Chanteaud

samenstelling van van waterstof ontdane zouten in korreltjes, bezit al de actieve eigenschappen der meest beroemde minerale bronnen, zonder er de nadelen van te hebben en is bijzonder voor deze reiniging geschikt.

Deze uitstekende remedie bestaat sedert meer dan een halve eeuw. Ze is bloedzuiverend, laxeerend, purgerend, nierzuiverend en ontstennend. Ze prikkelt den lever, wast de nieren, verdrijft de onzuiverheden die het bloed vergiftigen, reinigt het organisme en verzekert zijn goede werking. De dagelijkse kleine dosis is onontbeerlijk voor de lichaams-hygiëne; zij beschermt u tegen de ziekten der verstopping, gal, jicht, maagaandoeningen, speen, schedelhoofdpijn enz.

DE GROOTE FLESCHE: 16 fr.
(voldoende voor 3 maand)
IN ALLE APOTHEKEN

WEERSPANNIGE EKSTEROOGEN

weggenomen met wortel en al.

1 Doet gedurende 4 tot 6 dagen, met behulp van het speciaal stoppel, een druppel Radieux op het eksteroog.

2 Neemt den zaden dat een uur warm voetbad; en onmiddellijk zal het eksteroog van zelf verdwijnen.

op deze eenvoudige wijze

ZIJN MILLIOENEN eksteroogen voor goed verdwenen, dank aan LE RADIEUX, het zeer krachtig middel dat nooit faalt.

Gebruikt RADIEUX elken avond: na hoogstens zes dagen komen de verharde deelen van zelf los en de wortel kan zonder moeite verwijderd worden. Alhoewel zeer doeltreffend, is LE RADIEUX niet bijtend; het kan nooit verwikkelingen veroorzaken.

* Doet ook
EELTEN
EN VRATTEN
verdwijnen

5.80 fr. alle apotheken en op aanraag aan de Laboratoires Coursaget, Blois.

Het middel tegen de Eksteroogen

LE RADIEUX

Is niet bijtend — Brandt niet

haar het woord afnam.
— Mejuffrouw, riep hij uit, wij willen bepaald terug in het bezit komen van Sakhaline... Het is een onvruchtbare land, maar Japan heeft sentimentele redenen om aan deze aarde een prijs te hechten... En wij zijn ervan overtuigd, dat uw vader geen weerspannig zal bieden, indien wij hem laten kiezen tusschen dit bevroren land en zijn geliefkoosde dochter.

— Mijn vader zal zijn plicht doen, wederom het meisje, terwijl zij bleek werd van ergernis. Zou een Japanees officier anders handelen?

De Japanner knikte haar toe aanwoordde:

— Uw woorden zijn werkelijk eel, mejuffrouw... maar later zullen wij zien wie van ons beiden gelijk heeft... Daar waar hij slechts een gouverneur was, die zijn plicht moet volbrengen, zie ik een vader... uw vader, mejuffrouw.

En plotseling van toen veranderde ging hij verder:

— Wat er ook van wezen moge, ik houd u hier gevangen, gij en uw gezellen.

Hij maakte een teek... naar Ostroga om hem het zwijgen op te leggen en riep een jongen officier bij.

— Stok!

— Kommandant?

— Blijf deze drie menschen in de der wagens van uw trein. Laat hen zeer streng bewaken, want deze Japanees juffrouw, is de dochter van den gouverneur Tcheikou.

De officier maakte een buiging, keek vervolgens schterevolgens naar Elisabeth, Grete, en Ostroga en zeide met heidere stem:

— Wees zoo goed mij te volgen.

(vervolgd)